

МОРСКИ ПРЕГЛЕДЪ

ДЪРЖАВА САМО СЪ АРМИЯ
ИМА ЕДИНЪ ЮМРУКЪ;
ДЪРЖАВА СЪ АРМИЯ
И ФЛОТЪ—ГИ ИМА ДВА!

ДРУСЕМИЧНИКЪ ЗА МОРИКА ПРОСВЕТА И ОБНОВА
ДЪРЖАВОДИ РЕДАКЦИОНЕНЪ КОМИТЕТЪ.

Година I.

Варна, 1. септемврий 1935 год.

Брой 23.

НАРОДНО ОБЕДИНЕНИЕ

Отъ 25—27 августъ т. г., въ Варна се състоя народния селско-стопански съборъ на Шумненската областъ.

По-вече отъ тридесетъ хиляди добри български селяни и селянки отъ брѣговетѣ на бѣлия Дунавъ и недрата на величавия Источенъ Балканъ до китното крайбрѣжие на Черно-море, дойдоха на родния брѣгъ, за да манифестиратъ своята сплотеностъ, единостъ, национално самочувствие и постиженията на характерното българско народно стопанско производство.

Датата 25 августъ, деньтъ на откриване събора и дефилиране на съборянитѣ предъ върховния вождъ Н. В. Царя ще остане паметна въ историята на обновена България.

Въ тоя день се затвърдиха още по-вече здравитѣ и искренни връзки между селото и града, разкъсани недавна отъ партизански домогвания.

Варна въ днитѣ на събора отпразнува най-големиятъ си празникъ, като посрещна съ затрогваща радостъ и открити обятия скъпи и мили гости, които съ своитѣ корави мишци изъ роднитѣ брѣгове, поля и планини, тихо и упорито творятъ материални блага за Родината.

На 25 августъ, въ продължение на два часа, предъ стѣпкитѣ на върховния ръководител на народното обединение—

младия царъ на всички българи — Н. В. Борисъ III, съ непринудени, възторжени овации, мина едно отъ най-грандиознитѣ и най-импозантни шествия, видено за прѣвъ пътъ до сега въ скъпата родна земя.

Десятки хиляди синове и дъщери на българското село, облечени въ живописни и пѣстроцветни народни носии, обкичени съ цвѣтя и венци, носящи предъ себе си най-хубавитѣ плодове на своя трудъ, издигащи високо гордо развѣващото се народно знаме и лозунги за национално обединение, горди, радостни, ентузиазирани, съ високъ и бодър духъ, подъ звуцитѣ на военната музика и на многобройнитѣ музикални инструменти, гайди, кавали, гъдулки, хармоники, цигулки и пр., съ не-

скончаемо грѣмогласно „ура“ и викове „Да живѣе Царьтъ!“, наредени въ стройни, стегнати редове и съ бодра стѣпка изразиха своята сплотеностъ и неизмѣнна преданостъ къмъ короната.

Това бѣ манифестация на народното обединение подъ плющението на народния трицветъ — знамето на всички въ тая скъпа бащина— на селяни и граждани, на бѣдни и богати, на млади и стари.

Това величаво шествие, което накара да избликнатъ неволни сълзи на умиление отъ хилядното гражданство, дошло да присѣтствува на триумфа на народната сплотеностъ, откри нова и свѣтла страница въ историята на обновена България, подчерта съ достатъчна яснота, че селото, съхранява чиста душа, здравъ духъ, искренно и съкровенно желание за народно обединение и сплотеностъ около Държавния Глава.

Селско стопанския съборъ събра на родния черноморски брѣгъ, родолюбивитѣ труженици на черната угаръ и златнитѣ ниви.

Кога ще се състои общоморския съборъ на възродена морска България? Кога многобройнитѣ български кораби, подъ плющението на народния трицветъ ще заоратъ обширната морско-зелена нива, за да прибератъ трищѣ по-златния плодъ?

МОРСКА МИСЪЛ

АНГЛИЙСКИТЪ МОРСКИ МАНЕВРИ ОТЪ 7 ДО 15 МАРТЪ 1935 ГОД.

Целъ.

Произведениѣ въ Атлантически океанъ презъ месецъ мартъ н. г. английски морски маневри сж имали за задача да установятъ и изпитатъ всички мѣрки за запазване английската презморска търговия въ една бждеща война на море, а сжщо и за изпитване годността на въздушнитѣ сили за действие въ открито

море и възможността имъ за подпомагане и осигуряване презморския вносъ.

Задачи

Червената страна— Англия, съ южниятъ си край достига **San Maguel** на Азорскитѣ острови, гдето е главната база и упоренъ пунктъ на червениятъ флотъ.

Напълно зависима отъ морския

Синиятъ флотъ разполагалъ съ повече леки сили, а червениятъ — съ по-голямъ брой самолети.

Началото на маневритѣ.

Червениятъ флотъ получилъ нареждане, че може да излезе отъ **San Maguel** въ открито море едва при вбвяване войната на 8 мартъ 8 ч. 30 м.

Синята страна, свободна отъ подобно ограничение е могла да напустне упорниятъ пунктъ Лагосъ сутринтъта на 7 мартъ, 24 часа преди започване военнитѣ действия и да настѣпи въ югозападна посока къмъ важнитѣ търговски вжзли на червената страна

Участие на търговскитѣ кораби

За пръвъ пжтъ следъ 1906 год. въ маневритѣ трѣбвало да взематъ участие всички британски търговски кораби, които отъ 7 до 15 мартъ се намирали въ движение презъ маневрената зона. Тѣхното число се предполагало да достигне 400 кораба, между който 45 пжтнически.

Корабитѣ не се стѣснявали въ своето движение, обаче, били задължени да отговарятъ на всички сигнали отправени отъ военнитѣ кораби. Само единични пжтнически кораби били предадени къмъ съответнитѣ воюващи страни, съ назначение да доставятъ сведения за противника. Всички останали, срещнати западно отъ 12 мердианъ се считали за червени, а срещнатитѣ източно отъ 11 мердианъ — за сини търговски кораби.

Всѣкой воененъ корабъ, при срещата на търговски, е трѣбвало да пжтува въ негова близостъ, въ продължение на половинъ часъ, ксето време се считало като необходимо за провѣрка книжата и товара на кораба, прибиране обслугата и пжтницитѣ и потопяването му. Следъ изтичането на това време, търговскитѣ корабъ е билъ длѣженъ да съобщава на всѣки срещнатъ въ последствие воененъ, че е билъ вече „потопенъ“ или взетъ като „призъ“.

Исходни положения

Синята страна имала следното разположение на силитѣ: Северно крило при Лагосъ: 3 линейни кораба, 1 самолетоносачъ, една флотилия изгрѣбители и 4 подводника; Центъръ при Мадейра: 2 леки кръстосвача, „**Delhi**“ и „**Durban**“; южно крило при Канарскитѣ острови: 1 линейенъ кръстосвачъ „**Queen Elizabeth**“ и 3 тежки кръстосвачи — („**London**“, „**Devonshire**“, „**Chrophire**“), 1 лекъ

Разпредѣление на силитѣ.

	ЧЕРВЕНА СТРАНА (атлантическия флотъ) адмир. Лордъ Коркъ	СИНЯ СТРАНА (срѣдиземноморския флотъ) адмир. съръ В. Фишеръ
Линейни кораби	3 съ скоростъ 16 мили	3 съ скоростъ 14 мили
Линейни кръстосвачи	2 съ скоростъ 25 мили („ Nood “, „ Valiant “)	1 съ скоростъ 20 мили („ Queen Elizabeth “)
Тежки кръстосвачи	4 съ скоростъ 22 мили (2-ра кръстосвачна ескадра)	3 съ скоростъ 22 мили (1-а кръстосвачна ескадра)
Леки кръстосвачи	1 съ скоростъ 24 мили („ Cairo “)	3 съ скоростъ 24 мили („ Durban “, „ Delhi “, „ Coventry “).
Истрѣбители	16 съ скоростъ 24 мили (2-а и 5-а флотилия)	27 съ скоростъ 24 мили (1-а, 3-а и 4-а флотилия)
Подводници	5 стари (2-а подводна флотилия)	3 нови (1-а подводна флотилия)
Самолетоносачи	2 съ скоростъ 21 мили („ Courageous “ и „ Furious “)	1 съ скоростъ 15 мили („ Eagle “)
Кораби за течно гориво	2 съ скоростъ 15 мили	2 съ скоростъ 15 мили
Самолети	95, отъ които 41 разузнав., 33 изгрѣб., и 21 бомбохвъргачни и торпедоносни.	21, отъ които 12 разузнавателни и 9 изгрѣбители.

вносъ, тя, съ започване на военитѣ действия, трѣбва да очаква немедленнитѣ атаки отъ синята страна, целещи да затруднятъ червената презморска търговия.

Стратегическата целъ — осигуряване морския вносъ, командванитѣ червениятъ флотъ смѣта да постигне чрезъ смѣли и унищожителни удари на синитѣ морски сили, следъ омаломощаване на които да пристѣпи къмъ организиране на конвойнитѣ транспорти.

Синята страна представлява континентална държава заемаща пространство отъ Лисабонъ до Мазганъ въ Мароко, съ дължина 550 морски мили, и главенъ упоренъ пунктъ Лагосъ на испанския брѣгъ.

Стратегическата целъ на синята страна била да затрудни и унищожи морската търговия на червената страна въ нейнитѣ главни и оживени центрове Мадейра и Канарскитѣ острови. Дветѣ островни групи се считали за неутрални.

кръстосвачъ („Coventry“) и две флотилии изтрѣбители.

Напредналиятъ отъ центъра и южното крило морски сили получили заповѣдь да отбѣгватъ срещата съ превъзхождащъ противникъ, като иматъ главенъ обектъ на действие, унищожаване на търговскитѣ кораби на червената страна.

Червениятъ флотъ билъ раздѣленъ сѣщо на три групи: северна група, състояща се отъ линейния кръстосвачъ „Nood“ и 2 тежки кръстосвачи; централна група, южно отъ Мадейра; главното бойно ядро съ командующиятъ червениятъ флотъ на кръстосвача „Nelson“, 3 линейни кораба и самолетоносача „Furious“; южна група при Канарскитѣ острови, състояща се отъ линейния кръстосвачъ „Valiant“, 2 тежки кръстосвача и самолетоносачи „Courageous“. Двете флотилии изтрѣбители били разпредѣлени въ тритѣ групи, а подводникитѣ, зедно съ изпълняващъ ролята на „матка“ търговски корабъ „Lucia“ заели очаквателно положение на главния търговски път на синята страна, и получили задачата да атакуватъ силитѣ на синия флотъ, завръщащи се въ базата Лагосъ.

Развоя на маневритѣ.

До като на 8 мартъ, денятъ на обявяване войната, силитѣ на червениятъ флотъ съ пълна скоростъ се насочили къмъ югоизтокъ за да заематъ заповѣданитѣ мѣста, синята страна, необеспокоявана отъ никого, въ продължение на 24 часа е успѣла да потопи 15 червени търговски кораба съ общо водоизмѣстване 104,000 бр. р. тона.

На 9 мартъ заранята тритѣ групи кораби на червената страна заели мѣстата си и започнали охранението на собствения търговски път, като презъ дена влѣзли въ съприкосновение съ противника. Въ сутринната дрезгавина, на 50 мили южно отъ Мадейра, синиятъ кръстосвачъ „London“, флотигловодача „Codrington“, и 1 изтрѣбителъ били изненадани и потопени отъ главното бойно ядро на червениятъ флотъ.

Самолетитѣ отъ самолетоносача на южната група „Courageous“ атакували югозападно отъ Канарскитѣ острови южното крило на синята страна. Отъ атаката билъ повреденъ кръстосвача „Coventry“ скоростта на когото била намалена на 18 мили. Западно отъ Лисабонъ, северната група на червената страна влѣзла въ съприкосновение съ главното бойно ядро на синиятъ флотъ. До вечерята на 9 мартъ всички подѣления на синята страна съ изключение на линейния кръстосвачъ „Queen Elizabeth“ били открити. Последния корабъ още сутринта билъ забелязвалъ отъ единъ самолетъ на „Courageous“, 100 мили

„следствие редица малки недоразумения“, донесениято отъ самолета не могло да достигне целтъта си. На 9 мартъ червената страна изгубила 9 търговски кораба съ общо водоизмѣстване 80,000 бр. р. тона.

На 10 мартъ заранята червениятъ линейенъ кръстосвачъ „Hood“ неочаквано наскочилъ на главното бойно ядро на синята страна, обаче успѣлъ да се отдалечи съ малки поражения. Близко до Мадейра червениятъ корабъ за течко гориво, „Belgol“ билъ срещнатъ и заложенъ отъ синитѣ кръстосвачи „Delhi“ и „Durban“. Кораба като призъ билъ откаранъ въ Тенерифа. При залавянето на „Belgol“, червени самолети отъ „Furious“ атакували кръстосвача „Delhi“, скоростта на който, следствие поражение спаднала на 18 мили. Презъ тоя день, червената страна изгубила 5 търговски кораби съ общо водоизмѣстване 38,000 бр. р. т.

На 11 мартъ заранята 11 изтрѣбител на синята страна подъ водителството на кръстосвача „Coventry“ сж атакували червениятъ самолетоносачъ „Courageous“, които, въпрѣки изстрелянитѣ по него торпеда и полученитѣ силни повреждения, запазиль способността да обслужва на самолетитѣ.

Презъ тоя день червената страна изгубила 7 търговски кораби съ общо водоизмѣстване 38,000 бр. р. тона. Синята страна изгубила 2 тежки кръстосвача и 7 изтрѣбител, а чмала повредени 2 леки кръстосвача.

На 12 мартъ командующиятъ синята страна заповѣдалъ силитѣ отъ центъра и южното крило да се събератъ северно отъ Мадейра и се присъединятъ къмъ главното бойно ядро въ Лагосъ.

Главнитѣ сили на червената страна, сѣщиятъ день вечерята се насочили на югъ, съ намѣрение, да отрѣжатъ пътя на синитѣ морски сили прибиращи се къмъ базата Лагосъ.

Движенията на червениятъ флотъ презъ нощта на 12 срещу 13 мартъ били зорко следени отъ синитѣ подводници, които своевременно донасяли за мѣстонахождението на противника.

Тоя день червената страна изгубила само единъ търговски корабъ отъ 5,000 бр. р. тона.

На 13 мартъ синята страна е успѣла да потопи 8 търговски кораба съ общо водоизмѣстване 48,000 бр. р. тона.

На 14 мартъ двата противника отстояли единъ отъ другъ на разстояние 40 мили.

Благодарение надеждното разузнаване извършвано отъ подводникитѣ, мѣстонахождението на главното бойно ядро на червениятъ флотъ било всѣкога добре известно на командующиятъ синята страна. Последниятъ заповѣдалъ на единствен-

тосвачъ „Durban“ да продължи движението си по сѣщата поска, като чрезъ оживени радиоспредавания заблуди и създаде въ червеното командване убеждението, че сѣрѣдоточенитѣ сили на синята страна продължаватъ марша си къмъ Лагосъ. Останалитѣ кораби, следъ дълго обхождане на северъ, избѣгнали срещата съ червениятъ флотъ, и безпрепятствено, на 14 срещу 15 мартъ влезли отъ северъ въ базата Лалосъ.

На 14 мартъ синята страна потопила нови 25,000 бр. р. тона търговски кораби.

Обшитѣ загуби на синята страна въпрѣки добититѣ добри резултати по отношение потапянето на червени търговски кораби, се състояли въ загубата на 2 тежки кръстосвача и 20 изтрѣбител. Освенъ това, почти всички кораби имали тежки повреди, получени следствие атакитѣ на червениятъ морски и въздушни сили.

Поуки отъ маневритѣ

Обшитѣ загуби на червения търговски флотъ възлизатъ на 51 кораба съ общо водоизмѣстване 338,600 бр. р. тона.

За запазване и охрана презморската си търговия, червената страна е трѣбвало да постави въ действие всички свои сили, и въпрѣки постигнатитѣ резултати по отношение сломяване лекитѣ сили на синята страна, последната е могла дори и въ последния день отъ маневритѣ да потопи 25000 бр. р. тона кораби.

Това показва, че за окончателното и надеждно охранение на презморскитѣ търговски пътища въ една бждеща война, ще бжде необходимо наличието на силенъ линейенъ флотъ, който да се намира въ постоянно действие въ открито море, и че, дори и при тоя случай е невъзможно абсолютното запазване търговскитѣ кораби отъ действието на неприятелскитѣ леки сили, подводници и спомагателни кръстосвачи.

При благоприятното състояние на атмосферата презъ време на маневритѣ, самолетитѣ, по отношение разузнаването и улесяване охраната на търговскитѣ пътища сж показали добри резултати. Нощно време обаче, самолетитѣ сж били съвършено неизползваеми. Като недостатъкъ на въздушнитѣ сили, дори и при добро състояние на времето, се явява лесната уязвимостъ на самолетоносачитѣ, съ унищожението на които, естествено, се унищожава и пропада и въздушното оржие.

Като най-надеждно сѣдство за разузнаване, независящо нито отъ нощта, нито отъ неблагоприятното състояние на времето, резултатитѣ отъ маневритѣ подчертаха че е подводникътъ, които притежава голѣма скритностъ на движение, има малъкъ силуетъ и е напълно пригоденъ за резултатно действие и уни-

ОБУЧЕНИЕ - ВЪЗПИТАНИЕ И ОБНОВА

МОРСКАТА ИЗЛОЖБА ПРИ IV МОСТРЕНЪ ПАНАИРЪ ВЪ ВАРНА.

„Българи!“ обичайте морето, пазете вашите брѣгове! бѣ завета на Царя, Отецъ.

Тоя светъ заветъ, пропитъ съ най-голѣмъ и дълбокъ замисълъ за стойността на морето и роднитѣ брѣгове въ живота и развитието на нашата Родина, трѣбва да ръководи всѣкого отъ насъ въ неговата обществена и стопанска дейность, и трѣбва да ни внуши, че морето и роднитѣ брѣгове сж играли и ще играятъ ролята на могъщи фактори въ нашия политически и обществень животъ.

За да може обаче нацията да се опре здраво на морето и неговитѣ брѣгове, необходимо е тя да създаде върху сжитѣ могъщи фактори каквито сж националната индустрия, националното корабоплаване, националниятъ риболовъ и най-после, упората на тия национални фактори—бойниятъ военень флотъ.

Варненската търговско-индустриална камара е близко до морето и родния брѣгъ, и въ създаването на нейнитѣ просвѣтени стопански деятели, завета на Царя Отецъ е билъ и ще бѣде всѣкога най-главния ръководень факторъ защото и съдбата на Варна и нейния хинтерландъ сж тѣсно свър-

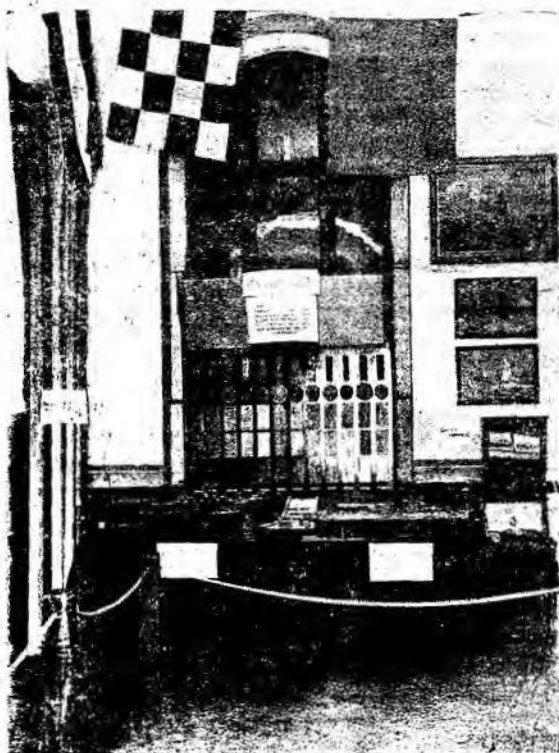
Спортниятъ отдѣлъ съ ликоветѣ на Т. Величествъ

зани съ здравето и могъщо застъпване на българското творчество и българската ръководна мисълъ върху морето и неговитѣ брѣгове. Водима отъ горнитѣ съображе-

ния, Варненската търговско-индустриална камара, съ цель да даде възможность на производителитѣ въ областта на родната индустрия и родното занаятчиство да демонстриратъ предъ сънародници и чужденци творческитѣ си постижения устройва отъ 4—до 29 августъ н. г. своятъ IV мостренъ панаиръ въ Варна, въ който бѣ поканено да участвува и отдѣлението за Морска и Рѣчна Полицейска Служба съ Морско училище, наследникъ на бившия и славень български военень флотъ.

Самата цель на панаира импулсира управлението на морскитѣ части да покажатъ на обществото своето творчество и развитие въ областта на родната морска техника.

Морската изложба включва 10 добре подредени отдѣли: корабостроителенъ, машиностроителенъ, електротехнически, морско-картографически, оръжеенъ, такалаженъ, практическо-учебенъ, шиваленъ, общарски и спортенъ. Въ корабостроителниятъ отдѣлъ, освенъ другото, сж показани нагледно българскитѣ корабостроителни материали, продуктъ на постепенната преработка на дървета

Корабостроителниятъ отдѣлъ

Машиностроителенъ и практическоучебниятъ отдѣли

отъ нашитѣ така обилни съ дървенъ строителенъ материалъ гори, а сѣщо и всѣкъкъвъ видъ модели на кораби и лодки въ естествена голѣмина и мащаби.

Въ двора на централната панайрна палата, — девическата гимназия, въ която е устроена морската изложба, сѣ представени въ естественъ видъ красива и изящно изработена спортна вътроходна яхта съ дължина 10 метра, гребна и вътроходна лодка десеторка и сѣщо такава малка лодка двойка, а въ вътрешността на палатата — сполучливо изработенитѣ модели на дунавския моторенъ корабъ „Бѣломорецъ“ и морския полицейски корабъ „Дръзки“, сѣщиятъ, който презъ балканската война съ своето торпедо атакува и сломи най-мощниятъ и модеренъ кръсосвачъ на турския флотъ — „Хамидие“ — гордостта и опората на турската империя по море. Моделитѣ сѣ изработени въ флотскитѣ работилници въ Варна и Русе.

Вториятъ отдѣлъ — машиностроителния е представенъ съ специални табла на всички видове корабни нитове и заваръчни съединения, корабенъ пеленгаторъ, табло съ фазитѣ на обработка лодъчни ключове; съргателна и пробивна машина, специално корабно жбчато колело, а въ двора на девическата

гимназия, поставенъ на специално издигната кула — голѣмъ районенъ часовникъ съ 4 циферблати, всички изработени въ флотската работилница — Варна.

Въ електро-техническия отдѣлъ на 4 специални табла сѣ показани всички видове корабни електричес-

ческиятъ, е съчетание на цѣла колекция морски и дунавски снимки и карти, изработени отъ чиповетѣ на Морската и Дунавска Полицейска Служба.

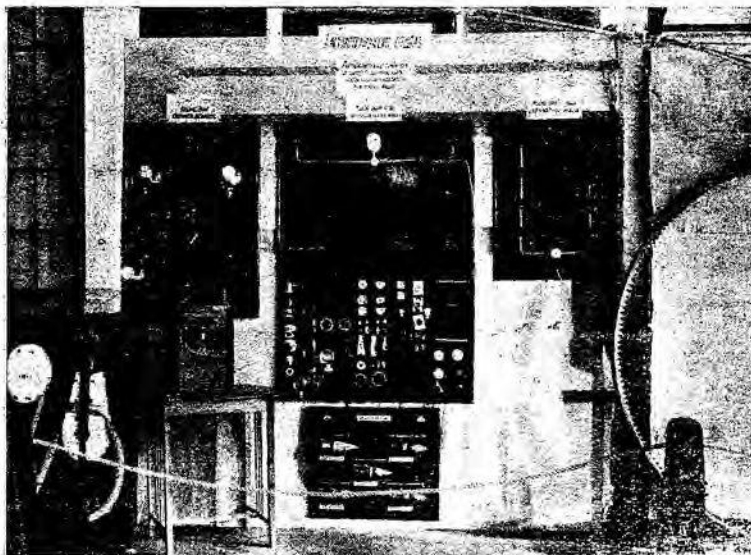
Оржейниятъ отдѣлъ е представенъ съ две табла изобразяващи фазитѣ на обработка на морска офицерска сабя и морски офицерски кортикъ.

Въ шестиятъ, такелаженъ отдѣлъ, чрезъ специални табла сѣ представени всички видове материали за корабни вжжета и вътрила изработвани въ България, табло съ всички видове моряшки вжжли, платнена корабна висяща люлка („койка“), сѣща такава изплетена отъ вжже, серия сигнални прѣпорци, спасителна риза, спасителенъ кръгъ, корабни истривалки, корабни предпазителни възглавнички и едно развѣто всрѣдъ салона корабно кърмово знаме.

Практическо-учебния отдѣлъ е представенъ съ три табла отъ фигури, уреди и инструменти, изработени по практична рѣчна работа презъ време на теоритичния периодъ отъ възпитаницитѣ на Морското Училище — технически отдѣлъ, I, II, и III курсове.

Таблата показватъ нагледно постепенността и резултата въ рѣчната работа на възпитаницитѣ.

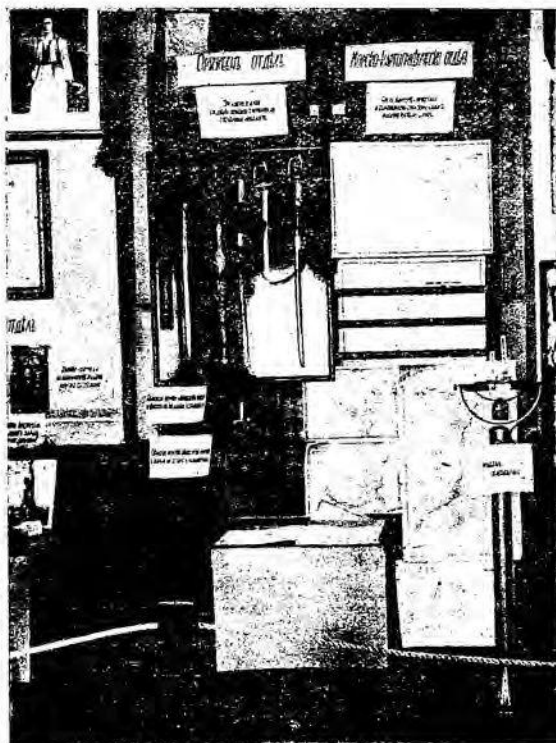
Въ сѣщия отдѣлъ сѣ постав-

Електротехническиятъ отдѣлъ.

ки мрежни инсталации. Всички табла сѣ съ свѣтящи електрически крушки и показватъ нагледно различнитѣ възможни манипулации. Красивъ морски полюлей и свѣтящитѣ електрически табла предаватъ на залата феериченъ видъ, а изработениятъ въ флотската електротехническа работилница радиосапаратъ излъчва мелодичнитѣ звуци на шлагерни и народни мотиви.

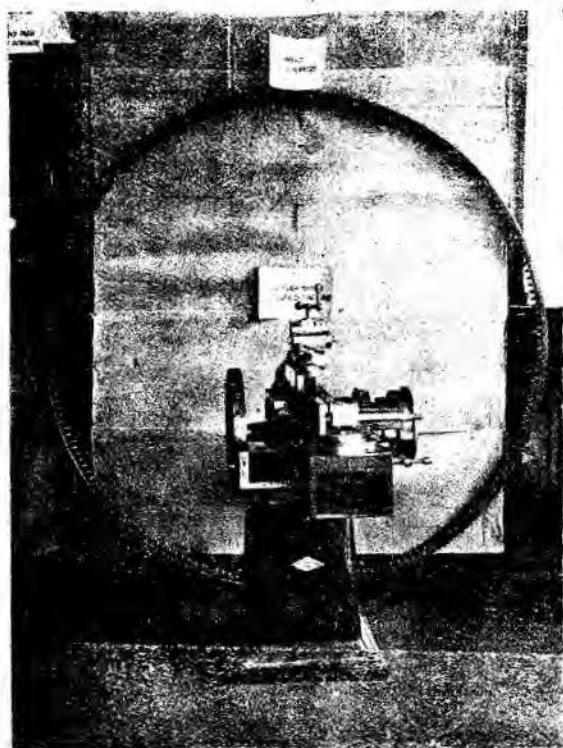
Четвъртиятъ отдѣлъ, картографи-

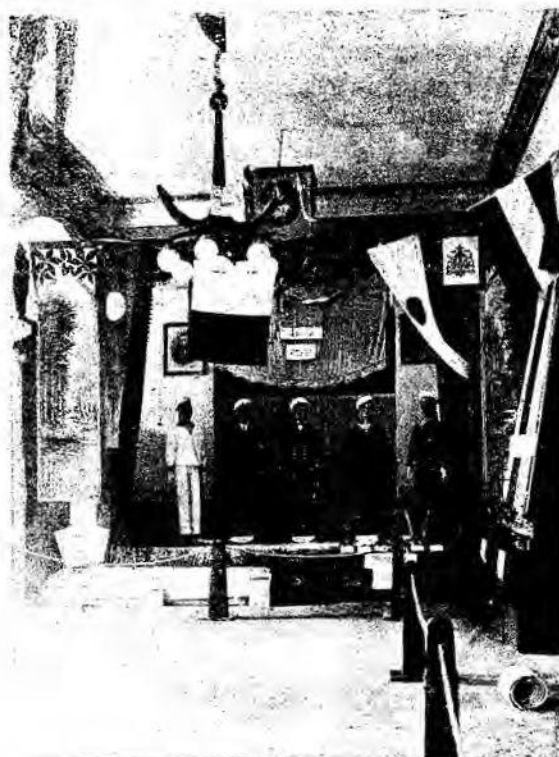
Оржейниятъ и морско-картографически отдѣли.

Такелажниятъ отдѣлъ.

Машинно строителен откъл—корабно леярство.
(жбчато колело и стъргателна машина).

Шивалният откъл съ маникенитъ.

и две табла съ моделитъ на всички съществуващи морски и ръчни котви, изработени прецизно и съ вещина също отъ възпитаницитъ на Морското Училище.

Въ шивалния откъл, чрезъ 5 маникени съ представени въ натура униформитъ на чиноветъ отъ Морската и Ръчна Полицейска Служба. Самитъ костюми съ ушити въ шивашката работилница на същата служба.

Въ деветиятъ откъл съ изложени въ натура форменитъ обушачи на чиноветъ на морскитъ части.

Въ спорния откъл грижливо съ подредени видоветъ награди, които се даватъ на чиноветъ отъ Морската и Ръчна Полицейска Служба, следъ приключване на тра-

диционитъ ежегодни морски състезания.

Независимо отъ всички гореизложени откъли, откълението за Морска и Ръчна Полицейска Служба изложи и образци отъ печатната си морско-литературна дейносъ.

Общо взето, Морската изложба, първа по рода си въ България, представлява особенъ интересъ за публиката, защото тя за пръв път има възможностъ да види най-разнообразното производство на морскитъ части, което е непосредствено свързано съ ежедневатъ текуща работа по техническото снабдяване на корабитъ и бръговитъ съоръжения на същитъ.

Морската изложба идва още да подсказе на българина милеющъ за развитието и сигурността на свое-

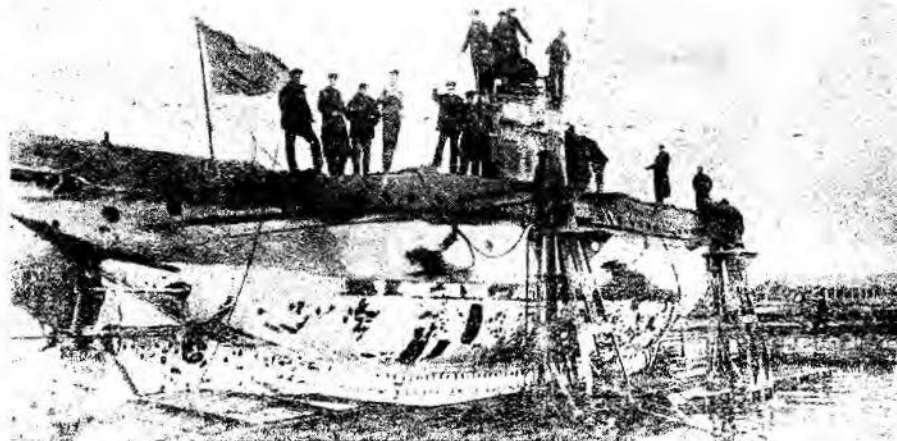
то Отечество, че българския морякъ, както въ миналото, така и днесъ е способенъ да задоволи нуждитъ на своята Родина по море и да брани своитъ родни бръгове, макаръ и съ най-скромнитъ сръдства които има въ ржцетъ си, и че по пътя на морската техника и морячество, българинътъ е творилъ и ще твори всъкога духовни и материални постижения за развитието, славата и преуспъването на нацията.

„Българи обичайте морето, пазете вашитъ бръгове!“

Нека се вслушаме въ завета на Царя Отецъ и поуката отъ миналото ни бжде ръководство и стремѣжъ при бъдещата ни дейносъ за напредъка и преуспъването на обновена и морска България.

Пампуловъ.

България за да запази живота си, трѣбва да запази морето си, а за това и трѣбва флотъ.

Гървиятъ български подводникъ № 18 на докъ.

Всѣки българинъ трѣбва да обича морето, както обича земята.

МОРСКА АВИАЦИЯ

БЕЛЕЖКИ ЗА АКТИВНАТА ОТБРАНА НА КОРАБИТЪ СРЕЩУ ВЪЗДУШНИ АТАКИ.

УПОТРЕБА НА ПРОТИВОВЪЗДУШНОТО ОРЪЖИЕ.

а) Артилерия.

За употребата на противовъздушното оръжие на корабите съществуват понастоящем две становища. Привържениците на едното поддържат убеждението, че е наложително да се попречи на самолетите да достигнат благоприятна позиция за атака, като за целта артилерията даде сигурен преграден огън, а привържениците на второто намират, че съвременните средства е осъществимо унищожаването на атакуващите самолети, като по тях се поддържа непрекъсната стрелба с преследване.

За предпочитане е вторият вид стрелба, защото използва напълно свойството на оръжието способно да порази една цел, намираща се във всяка точка в пространството през която е възможно преминаване траекторията на изстреляния от оръжието снаряд. Действието на п. в. артилерия трябва да се стреми към постигането на единствено наистина положителен резултат, какъвто е окончателното поразяване на целта. За постигането на този резултат се построяват все по-нови, по-усъвършенствувани и подходящи артилерийски централи, с които съвременната техника се стреми да премахне трудностите произлизащи от постоянно увеличаващите се скорости на корабите и самолетите и делечината на стрелбата.

Окончателното поразяване на целта се налага още и от следните съображения:

а) Незасегнатия от преградния огън самолет, който още не е хвърлил бомбите си, запазва своята нападателна способност макар и за определено време, през което атакувания кораб ще изстреля за преграден огън почти цялата си артилерийска запас.

б) Във всички случаи преградния огън поглъща грамадно количество бойни припаси.

в) Организацията на стрелбата с преследване не изключва възможността, когато обстоятелствата налагат за изпълнение на преграден огън.

г) Преградния огън понижава духът на обслугата.

д) За произвеждане преградния огън е наложителна масовата употреба на достатъчен брой оръдия, което за малките кораби е неосъществимо.

е) Преградния огън, дори и от един добре въоръжен кораб е малко действителен, защото прави малка завеса, която един добър летец лесно може да премине, особено, след като с няколко лъжливи атаки предизвика кораба да изстреля по-голямата част от бойните си припаси.

Недостатъците на стрелбата с преследване сж: големата скорост на целта и малките ѝ размери.

За сигурното сваляне на един самолет е необходимо:

1. Създаването на оръдия с такава начална скорост на снаряд, която да позволи поразяването на самолета във всякия миг в който е изстрелян снаряд.

2. Да бием напълно пространството, включващо всички възможни пунктове, които самолета може да заеме във времето, което снарядът употребява за да опише траекторията.

3. Да се определи точно местото в което самолета ще се намери след времето, за което снарядът ще долети до него.

Първите две изисквания нямат практическо значение, защото достигнатата най-голяма начална скорост на съвременните оръдия е 900 м. в сек. а за да се обстрелва цялото възможното пространство, в което самолета може да се премести, сж необходими много оръдия.

На практика, специално за бомбардировачните и торпедоносни самолети, е възможно, посредством изучаване движението им през време на атаката, да се разреши третата задача.

Както споменахме по-рано, за да произведе атака, бомбардировачният самолет е необходимо да вземе скорост, височина и курс, най-малко 3000 метра от целта, и да държи неизменно тия елементи до хвърляне бомбите в целта.

Като знаем това и от друга страна, че бомбардировачния самолет не може да прави акробатии, а трябва да поддържа за кратко време, по-голямо от времетраенето на снаряда закона за движението си, можем да базираме стрелбата

върху закона за постоянство на движението.

Артилерийски централи

Данните за преградната стрелба и за стрелбата с преследване днес се изчисляват с удобно построени механични и електромеханични апарати. И за двата вида стрелба се прилага насочване с подвеждане на индекса и електромеханичното пресяване на деления а.

Данните за стрелбата се дават от особени смѣтателни - калкулатори, които при стрелбата с преследване днес дават данните за много по-кратко време. Калкулаторите за стрелба с преследване могат да се употребяват за всички видове корабни стрелби, което е много важно за кораби въоръжени с оръдия с двойно назначение - п. в. и п. в. в. когато тия за преградната стрелба служат само за такава. Калкулаторите за преградна стрелба не могат да замѣстят артилерийските централи за морска стрелба, а такива трябва да се инсталират отделно.

Като се има предвид всичко това, и съ оглед на артилерийските централи, стрелбата с преследване на целта е за предпочитане пред преградната такава.

б. Картечници.

При разглеждане на п. в. оръжие се установи, че картечниците сж необходими за да допълнят и замѣстят действието на артилерията през критичната фаза на атака от самолетите, и че качествата, на които трябва да отговарят сж: голѣма бързина в стрелбата, голѣма подвижност на траекторията, извнредна бързина в насочването и сигурност в действието.

Воденето на п. в. стрелба с картечниците е тѣсно свързано не само с качествата им, но и с извънредно краткото време за действие. За да се изпълни добре задачата, в малкото разполагаеми секунди, е необходимо, веднаж почната стрелбата, въз основа на преценените елементи да бѣде без колебание много бързо поправяна. Заради това, всички модерни картечници сж снабдени не само с специални точни калкулатори, които при една простота в употребяването дават достатъчна точност в изчисляване елементите на стрелбата, но и с кур-

шуми описващи пушечна, или свѣтяща следа, която помага на ржководящия стрелбата въз основа на правото наблюдение да прави бързи поправки.

Пушечната или свѣтящата следа на картечнитѣ куршуми служи за показател само на тоя който наблюдава стрелбата отъ мѣсто много близко до стрелящата картечница, но не и на този който я наблюдава отъ далечъ.

Картечната стрелба, следователно, не може да бжде управлявана освенъ отъ този който работи съ точниятѣ колкулаторъ, който трѣбва да има широко полезрение, за да наблюдава стрелбата добре, и ако обстоятелствата го изискватъ, да бжде въ състояние много бързо да измѣни стрелбата на отдѣлнитѣ картечници.

Не би било възможно н арtilерийски началникъ влява стрелбата на систематизирани и да по разнитѣ отъ една отъ другъ вленъ

кула, даже съ много голѣми амбразури.

Кулата би предизвикала необходими и сложни механизми за маневриране, било за насочването, било за снабдяването съ бойни припаси, и колкото по-голѣмо количество картечници съберемъ въ една кула, толкова по-вече мжноти за употребата имъ биха произлѣзли, до толкова, че картечницитѣ ще загубятъ голѣма частъ отъ свойтѣ ценни качества.

Поради тия разсждения всички сж противъ систематизирането на картечницитѣ въ кули.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ.

ждането на всички изложени ни доведе до заключение едно по едно на та изтъкнахме и които ще бжде полезно да рече:

1. Противовъздушната отбрана на корабитѣ отъ голѣмъ и срѣденъ тонажъ трѣбва да се повѣри на:

а) единични орждия, по възмож-

ностъ съ изключително п. в. назначение;

б) Леки картечници;

в) Тежки картечници и евентуално на

г) Автоматични пушки.

2. Противовъздушната отбрана на лекитѣ кораби трѣбва да се повѣри изключително на

а) леки картечници;

б) тежки картечници;

и евентуално на

в) автоматични пушки,

като се предпочитатъ лекитѣ картечници.

3. Формата на стрелбата, която е най-изгодна за кораби съ п. в. орждия е стрелбата съ преследване.

4. Не е удобно и изгодно систематизирането на картечницитѣ въ кули.

5. Стрелбата съ картечницитѣ трѣбва да бжде управлявана отъ лицето, което работи съ точния колкулаторъ съ какъвто всѣка картечница трѣбва да бжде снабдена.

П. Миларовъ.

инъ. Както се знае, се смѣтатъ за несвивае се това, обаче, получава на твърдъ бензинъ е свързънъ фактъ.

На 10. VII. въ химическитѣ лаборатории на Ню-Йоркския университетъ, отдѣлъ **Guggenheim School of Aeronautics**, е билъ произведенъ интересенъ описъ съ твърдъ бензинъ. Въ едно кжсче такъвъ бензинъ сж били изстреляни 4 разривни патрони отъ близко разстояние, безъ да се възпламени бензина. Забелезано било само, че на мѣстата, гдето е миналъ патрона бензина се билъ втечилъ. Запаленъ втечнения бензинъ, леко се изгасявалъ, безъ огнѣтъ да обхване останалия твърдъ бензинъ.

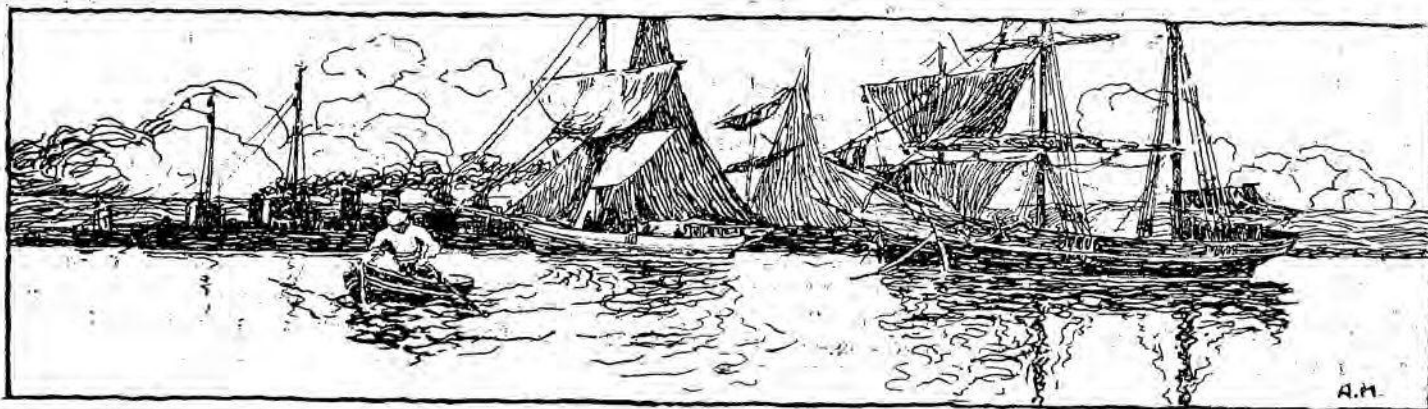
Билъ направенъ и другъ интересенъ опитъ. Сложили въ единъ тиганъ кжсче твърдъ бензинъ и на-

горещили тиганя на единъ примусъ: —бензина нито се запалилъ, нито изгубилъ своята форма, а се оставилъ да се реже свободно на кжсове. Запаленъ съ клечка кибритъ, той леко се изгасявалъ.

Такъвъ огнеупоренъ бензинъ е крайно полезенъ като безопасно гориво за самолети, моторни коли, безопасно се съхранява и пр. Мощността му въ сравнение съ течния бензинъ била по-малка, обаче разхода билъ по-икономиченъ, цената въ голѣми количества по-малка, тъй като тукъ липсватъ скжпи и сложни инсталации по съхранение и изразходване (щерни, тржбопроводи, помпи и др.). До колко тия лабораторни изследвания и заключения ще се приложатъ на практика бждащето ще покаже.

Зашевъ.

Избѣгнато нещастие при противосамолетна стрелба. При една отъ последнитѣ стрелби на бойнитѣ кораби отъ английския флотъ по въздушни цели, единъ самолетъ излетялъ отъ самолетоносача „**Courageous**“ и взелъ на влекало мишената-ржавъ по която се произвеждала стрелбата. Следъ завършване на последната, наблюдателя започналъ на прибира влекалото посрѣдствомъ единъ механически руданъ. За нещастие, свободно развѣващия се край на вълнения шалъ на пилота попадналъ на барабана, навилъ се на рудана, стегналъ врата на нещастния пилотъ и безъ малко щѣлъ съвсемъ да го удуши. Едва тогава наблюдателътъ забелезалъ опасността, бързо отрѣзалъ съ ножче шала и спасилъ отъ явна гибелъ пилота. Самолета, при все това, кацналъ благополучно.

ВОДЕНЪ СПОРТЪ

ЕДНА ВЕЛИЧАВА ПОБЕДА.

Следъ шестъ часова тежка борба съ водната стихия е установенъ български рекордъ на дълго плаване.

Двадесетъ и четвъртия денъ на августъ е сѣтъль. Лжчнтъ на приветливото морско слънце галятъ китнитъ брѣгове на Варна. Тѣхнитъ златисти блѣсъци трепкатъ по силно обгорела кожа на две тѣла, обилно намазани съ „Олио“, чието предназначение днесъ е надхвърлило сѣгнитъ на готварницата.

Изправени предъ загатката на едно тежко изпитание, известнитъ плувци Владимиръ Юрдакиевъ и Даню Стояновъ сж, готови. Минаватъ нѣколко мига, и когато часовниковата стрелка сочи 7 часа и 30 минути—тѣ трѣватъ. Трѣватъ за дълъгъ пътъ—да преплуватъ 18 километрово разстояние, което означава: български рекордъ на дълго плаване!

Сърцатитъ спортисти ще трѣбва да пропъзятъ по стенитъ на злокобния тригълникъ, включенъ въ Варненския заливъ, съ точкитъ: лѣтоищния пристанъ, фара Евксиноградъ, фара Галата. Пробѣгътъ се разпада на три етапа: 6 + 7 + 5 километра.... На добъръ часъ!

* * *

Спортната лодка „Фурия“ е на своя постъ. Нейното предназначение е да вози представителя на Морския сговоръ—завеждащия водния спортъ въ Созополъ, да придружава „кървана“ въ това „маратонско бѣгане по вода“ и на два пъти да поднесе на плувцитъ топло мѣко и горчивъ шоколадъ.

Западниятъ вѣтръ и слабото вълнение благоприятстватъ. Минава часъ, и плувцитъ сж въ своя „технически ритъмъ“.

Да завършишъ тѣй, както си започналъ—ето една отъ тайнитъ на дългото плаване—тази заповѣдь звучи въ слуха на днешнитъ герои, и тѣ спокойно напредватъ къмъ фара на Евксиноградското пристанище. Ни следа отъ умора. Бодриятъ духъ позволява да се поддържа веселъ разговоръ—да мине по неусетно времето. Наистина, когато часътъ клони къмъ 9.30 остава стотина метра до края на първия етапъ.

Евксиноградъ. Подпхналитъ отъ водата ржце се залавятъ за хвърленитъ въжета и се прикрепятъ за стенитъ на лодката. Две бутилки

съ мѣко сж изпразнени, значително количество шоколадъ е погълнатъ. Владо е съ чудно запазени сили. Увѣренъ въ себе си, той подхвърля шеговити изрази, забързанъ да поеме вториятъ етапъ. Доню мълчи. Той мисли за дѣсния си кракъ, който само преди десетина дни му бѣше изневѣрилъ въ 5 километровия състезателенъ набѣгъ..

10.30 часа. Даню е въ невъзможностъ да продължи и се качва въ лодката.

Ти проплува повече отъ 8 клм.—успокояватъ го плуващитъ съ „Фурия“—и това е една побѣда!

Нищо, нищо не направихъ азъ—недоволенъ отъ себе си изрѣмжава този покосенъ отъ водната стихия здравъ младежъ, загледавъ въ летящия напредъ свой сължтникъ.

—Ето кой ще победи, ето кой ще изплаши и самото море, за да открили съ огнена вѣра въ човѣшкитъ възможности жаднитъ за морски авантюри... Настоящъ воденъ вѣтръ.

Юрдакиевъ е устременъ къмъ фара Галата, чието огнено сколодско нощи е прониквало въ мрака на родния брѣгъ. Сжщинска спасителна звезда за уморенитъ мореплаватели, галатенскиятъ фаръ и сега е сждбоносенъ стожеръ и мечта за сърцето на единъ безименъ младъ българинъ, обзетъ отъ идеалистичното увлѣчение—да изнесе единъ непосиленъ подвигъ за примѣръ на своитъ събратя.

Той не е американецъ, нито пъкъ нѣкаква булевардна знаменитостъ. За него радио-вълнитъ не ще отпратятъ нито звукъ изъ сѣтовнитъ простори, при него не ще отиде нито единъ вестникаръ или пъкъ фотографъ—и шумната слава на злободневието ще му остане чужда.

* * *

Часътъ е 1. 20. Проплувани сж 18 клм. за 5 часа и 50 минути. Установенъ е българскиятъ рекордъ на дълго плаване, съ който е свързано името на варненския плувецъ Владимиръ Юрдакиевъ.

Той е двадесетъ и петъ годишенъ. Завършилъ е Висшето търговско училище въ гр. Варна и Школата за запасни офицери. Отъ ранно детство плува усърдно, а отъ шестъ години е последователъ на японската система Джиу-джицу. Като спортистъ работи безшумно, но усърдно, съ вѣра въ себе си. При

плуването прилага страниченъ стилъ, възприетъ отъ множество английски плувци.

Съ 18—километровото плаване той осъществява една своя сѣртна мечта и отбелязва прѣо по рода си постижение въ областта на плувния спортъ у насъ, вдѣхновяванъ отъ символитъ на родния трицвѣтъ, който въ днешния денъ се вѣеше надъ черноморскитъ сини води отъ борда на лодката „Фурия“—нѣмата свидетелка на една величава борба съ водната стихия.

Крумъ Кънчевъ.

МОРСКИТЪ СЪСТЕЗАНИЯ ВЪ ВАРНА.

Отъ 12—18 августъ, при повишенъ интересъ отъ масово стекло-то се гражданство въ Варненския заливъ и езерото предъ водостепище о „Чайка“ („Пейнерджикъ“) се произведоха традиционнитъ ежегодни състезания на морскитъ части отъ Морската и Дунавска Полицейска Служба.

Състезанията обхващаха разнитъ видове стрелби: пушечна, каречна, пистолетна; спасяване падналъ въ водата човѣкъ; стоварване дасентъ на брѣга; поставяне на димни завеси; плаване, скачане, гребане и въ-троходство.

На 18 августъ къмъ 10 часа въ езерото пристигнаха съ царската яхта и бѣха посрещнати съ възторжени овации Н. В. Царя, Царицата, князь Кирилъ, княгинитъ Евдокия и Надежда и Вюртембергския херцогъ. Височайшитъ гости останаха да присѣтс вуватъ на състезанията презъ цѣлия денъ и при заминаването си бѣха изпратени съ бурното и вѣстиващо „ура“ на състезателитъ и гражданството.

Всѣки българинъ трѣбва да обича морето, както обича земята

МОРСКИ ВЕСТИ

ЗАГИВАНЕТО НА СЪВЕТСКИЯ ПОДВОДНИКЪ „В-3“.

През време на учебното плаване въ Финския залив на 25 юлий т. г. е потъналъ съветския подводникъ „В-3“. Цѣлата обслуга, състояща се отъ 55 челоѡка загинала. Подводникътъ се движелъ въ подводно състояние почти до самата повърхност, когато върху него надѣталъ съ пѣленъ ходъ единъ бързоходенъ катеръ, който съ силния си ударъ наранилъ „В-3“ така, че последния моментално потъналъ.

Загиналия подводникъ се командувалъ отъ Алекси Голотиновъ. Въ числото на загиналите сж и 7 възпитаници отъ Ленинградската Морска Школа.

Подводникътъ „В-3“ принадлежкъмъ учебния отрядъ за плаване и е отъ цитъ за

потъналъ подводникъ № 9, при което загинали 35 души.

На семействата на загиналите моряци отъ „В-3“, съветското правителство опредѣлило помощи отъ по 10,000 рубли и доживотна пенсия.

ТАЙНСТВЕНИЯТЪ ЛЖЧЪ.

Американската телеграфна агенция дава нѣкои интересни подробности за олита, направенъ напоследъкъ въ една отъ американските морски бази, съ тѣй наречения „Тайнственъ лжчъ“.

Специално изпратенъ катеръ, нощемъ, съ загасени огньове, билъ пуснатъ да се движи на 5 мили отъ брѣга, измѣнявайки непрекъснато своето направление. Тайнствения лжчъ намиралъ невидимата мощъта на единъ автоматъ насочвалъ веднѣж торния снапъ върху

лжчъ, въ различни интервали, около двадесетъ пѣти давалъ указания за мѣстото на кораба и само единъ пѣтъ прожектора билъ насоченъ погрѣшно.

Подобни опити били направени съ голѣмъ успѣхъ и съ единъ самолетъ летящъ на голѣма височина. При това, на нѣколко пѣти лжча указвалъ мѣстото на самолета въ моменти, когато последния съ загасенъ моторъ, билъ скритъ задъ облацъ.

Репортьоритъ на нѣколко голѣми

вестници, които присѣствували при опититѣ казватъ, че апарата за тоя тайнственъ лжчъ, се намиралъ въ една особена камера, отъ гдето не се чувалъ никакъвъ звукъ, нито пъкъ излизалъ нѣкакъвъ лжчъ.

По думитѣ на нѣкои специалисти, опититѣ съ катера показватъ, че отъ двадесетъ пѣти, деветнадесетѣ артилерийския снарядъ съ първия изстрелъ ще намѣри своята жертва.

ПРОТИВЪ МОРСКАТА БОЛЕСТЪ.

Шведските вестници съобщаватъ, че въ Гетебургъ на единъ лѣкаръ му се удало да открие едно действително ефикасно срѣдство противъ морската болестъ. Това срѣдство се състои отъ особенъ бѣлезникова препаратъ, който се впрѣсква направо въ кръвта.

Достатъчно е едно впрѣскване, за да стане човѣкъ съвършено нечувствителенъ къмъ морската болестъ.

Опититѣ, произведени въ клиниката на Гетебургъ, дали превъзходни резултати. А особено интересенъ е случая съ една датчанка, която не можала да понася и най-малкото морско пътешествие. Следъ едно впрѣскване, тя извършила дълго пътуване по Северното море и Атлантическия океанъ, преминала вѣчно бурния Бискайски заливъ до Срѣдиземно-море, безъ нито единъ пѣтъ да заболѣе отъ морска болестъ.

Мичманъ отъ флота

СОЗОПОЛЪ — ВАРНА СЪ ЛОДКА

Градътъ отдавна е заспалъ и потъналъ въ тишина и мракъ. Самотукъ тамъ се вижда блещукането на свѣтлинѣ въ стайтѣ на малкото лѣтовници.

Остроятъ, върху който се издига голѣмата сграда на Морското училище, сжщо спи. Неговитѣ обитатели, изморени отъ тежкия дневенъ трудъ: пренасяне на машинни, физически, химически, електрически и др. кабинети, почиватъ подъ глухия ревъ на мъртвото вълнение разбиващо се въ вълнолома.

Току що съмъ легналъ. Чувамъ бързи стѣпки къмъ моята стая. Почукава се. Влѣзлия дежуренъ телеграфистъ ми подава радиograma изпратена отъ Варна. Прочитамъ:

„Мичманъ Х. съ 10 души моряци, веднага да потегли за Варна съ гребна лодка, като използва вѣтъръ.“

Великолепна идея, превъзходно учение и тренировка за хората въ надвечерното на общитѣ морски състе-

зания! Смушава ме само думата „веднага.“ Какъ може да трѣгнемъ веднага, когато нощта превали и не може да се използва вѣтѣра както повелява радиограмата, защото е абсолютно тихо и нѣма нито слѣда отъ вѣтрецъ?

Ако попитамъ хората ги за желаещи да дойдатъ въ Варна, сигуренъ съмъ, че ще скочатъ всички. Затова избирамъ по-здравитѣ, тѣй като за да бжде изпълнена заповѣдта „веднага“ и поради липсата на вѣтѣръ, ще трѣбва да използваме греблата.

Разсъниха се и разтичаха хора да събуждатъ магазинера, заведущъ прехраната и хлѣбара. Трѣбва да се въоръжи и стѣмки лодката съ всичко необходимо, защото нищо се не знае: — трѣгването отъ насъ, а пристигането отъ „св. Никола.“

Въ три и половина часа следъ полунощъ всичко бѣ готово: Хлѣбъ за два дни, сирене, бѣвичка съ вода, сигнално фенерче, котва, компасъ,

флагчета и всичко необходимо за готовността на лодката въ открито море. Точно въ четири часа лодката се отдѣли отъ пристана, изпратена съ благопожелания и напѣтствия отъ Началника на училището. Весело затракаха греблата и лодката леко се понесе по гладката водна повърхностъ.

Завихме около островъ „Св. Кирилъ“ и минавайки презъ канала между двата острова, излѣзохме въ открито море, като се насочихме къмъ носъ Емине.

Имаше мъртво вълнение и пѣлно безвѣтріе. Голѣмитѣ мъртви вълни като по тактъ люлѣха лодката ту на лѣво, ту на дѣсно. Развиедява се. Изтокъ, пламналъ въ червенина очаква съ трепетъ рѣждането на новия день, а ние — подухването макаръ и на най-слабъ вѣтрецъ. По лицата на нѣкой отъ гребцитѣ започна да се забелязва, че стомаситѣ имъ не мируватъ вече. Виждамъ ги какъ преглъщатъ и какъ се поглеждайтъ подъ око. Всѣки се стреми да не бжде първиятъ. Лѣвия носови не утравя, на-

БЪРЗОХОДЕНЪ ИСТОЧНИЧЕСКИ КОРАБЪ „ПОТСДАМЪ“.

Презъ месецъ юлий н. г. е влѣзалъ въ действие новопостроения нѣмски пѣтнически корабъ „Потсдамъ“, предназначень за поддържане съобщението съ Источна Азия.

Кораба има следнитѣ данни:

дължина	193 метра
ширина	22-50 метра
обща височина	13-75 метра
газене	8-80 метра
водоизмѣстване	23,630 метра
скоростъ	21 мили

При пострѣйката на кораба е избѣгната употребата на нитове, жѣлѣзници и пр., като жѣлѣзнитѣ листове на вънкашната му обшивка, двойното дѣно, вълнорѣза, щернитѣ за гориво и вода, основитѣ за колитѣ, турбогенераторитѣ, електромоторитѣ; стожеритѣ и другитѣ жѣлѣзни конструкции сж били съединени посрѣдствомъ електрическа заварка, употребена за пръвъ пѣтъ при пострѣйката на голѣмъ търговски корабъ.

При съединение на листоветѣ чрезъ електрическа заварка се получава по-голѣма здравина и непроницаемостъ на различнитѣ отдѣления, двойно дѣно и щерни, а вънкашния видъ на кораба е красивъ и гладкъ.

Кораба е пѣтнически и има всички удобства и съоръжения за приятно, забавно и неусетно пѣтуване: луксозни кабинни, комфортни и красиво декорирани зали за ядене, палуби за разходка, мѣста за слънчеви бани, такива за къпане и плуване, дѣтски игрища, гимнастически са-

лони, спортни игрища, библиотека, читална, бръснарница, сладкарница, салони за пушене, танци и развлечения, барове и пр.

Кораба има най-модерно машинно устройство: нови типове Бензонови котли съ високо налѣгане и течно гориво, парата отъ които привежда въ движение турбогенератори, произвеждащи необходимия за електромоторитѣ електрически токъ.

Двата винта на кораба, руданитѣ, товарнитѣ и лодѣчни стрели, а така сжщо и всички други спомагателни машини се движатъ съ електричество посрѣдствомъ електромотори.

Премахнато е движението на кърмилната машина съ рѣжното въртене на колело, — като последната работи само съ натисване на електрическото копче отъ специалното и модерно кърмилно устройство.

„Потсдамъ“ представлява модерно и сполучливо съчетание и приложение на новоститѣ и усъвършенствованията на електротехническата и корабостроителна техника.

К.

Китайски порядки На 15. Юли т. г. два китайски кръстосвача — „Хай-Чи“ (построенъ 1898 г. водоизмѣстване 4,400 тона, скоростъ 24 мили, въоръженъ 2-20. 3. см., 10-12 см. орждия) и „Хай-Шень“ (построенъ 1898 г. водоизмѣстване 2,950 т., скоростъ 19 мили въоръженъ съ 3-15 см., и 8-10. 5 см. орждия) се разбунтували и поели съ курсъ къмъ югъ. Веднага по тѣхнитѣ следи билъ изпратенъ кръстосвача „Нингъ-Хай“ (построенъ 1931 г., водоизмѣстване 2,500 тона скоростъ 32 мили, въ-

оръженъ съ 6-15 см. орждия) ги догонилъ предъ Хонгъ-Конгъ, открилъ огънь по тѣхъ. Настигнатитѣ бѣгълци виждайки, че положението е сериозно, съ пълненъ ходъ се укриватъ въ Хонгъ-Конгъ. Не много следъ това, въ подкрепа на „Нингъ-Хай“ дошли и други китайски кръстосвачи за да доведатъ бѣгълцитѣ въ Шанхай. Адмиралъ Квангъ-Ши-Юанъ, водача на двата избѣгали кръстосвача, билъ арестуванъ и отведенъ въ Кантонъ. Въ замѣна на това обслугитѣ отъ двата кръстосвача арестували 36 морски кадети, следъ което адмирала билъ освободенъ. Едва на 9.VIII. с. г. корабитѣ били напълно усмирени и дорарани въ Шанхай отъ специално испратения за това офицеръ, получаващъ заповѣди лично отъ Чанъ-Кай-Шекъ.

Зашевъ.

КРАТКИ ДАННИ ЗА СЪВРЕМЕННАТА МОРСКА АРТИЛЕРИЯ

Най-голѣмия калибъръ на съвременната корабна артилерия е 40'6 см. Д/45, каквато притежаватъ нѣкои отъ новитѣ типове линейни кораби на Англия, Америка и Япония.

Едно 40'6 см. орджие тежи 107 тона.

Снаряда на орждието притежава тежестъ 1060 килограма, начална скоростъ 900 метра въ секунда и пробива на разстояние 10,000 м. брѣня съ дебелина 300 милиметра.

Най-далекобойни сж английскитѣ 40'6 см. орждия, чийто далечина на истрела е 40 километра. Американскитѣ иматъ далекобойностъ 30 км

веде се вънъ отъ лодката и започна да поврѣща съ подхождащи за случая звуци. Лѣвиятъ загребни го последва, а следъ него още единъ отъ сжщата страна. Лодката започна да се откланя отъ курса, понеже вече трима отъ една и сжща страна бѣха „излезли отъ строя“.

Движимъ се вече четири часа. Очаквания вѣтръръ все още не иде. Гребцитѣ, съ засъхнали гърла, живо гребатъ.

„Дайте канчето да пийна малко вода!“, се провиква единъ отъ тѣхъ. Следъ най-щателно претърсване на цѣлата лодка, указа се, че сме забравили да вземемъ канче за вода. Бъчвичката е безъ канелка и ако всѣки се наведе да пие направо отъ нея, скоро ще останемъ безъ вода. Какво да се прави? Както винаги и сега изобретателността на българина се прояви; извадихме семето на една чушка и тя се указа превъзходна чаша и мѣрка за вода. Установихъ всѣки презъ два часа да получава по една чушка вода.

Наближихме носъ Емине. Слънце-

то пече безмилостно. Гребцитѣ сж потънали въ потъ, гребътъ вече не пресъснато седемъ часа и сж изморени. Ако не бѣше тая дума въ радиограмата „веднага“, бихъ могълъ да излѣза на Емине за една хубава почивка. Но... трѣбваше да бързаме. Молимъ се на всички свѣтии и на нашия покровителъ „Св. Никола“, да духне поче малко вѣтрещъ.

Хоризонта на югъ започва да тъмнѣе. Ясно забелязваме какъ приближава онова, което съ такова нетърпение очаквахме. Съ преминаването на носъ Емине почувствувахме леката милувка на вѣтъра, който полъхваше. Скоро той се усили и бѣ достатъченъ да се движимъ подъ вѣтрила.

— „Пригответи се за вдигане стожеритѣ!“

— „Стожери вдигни!“

— „На вѣтрилнитѣ върви!“

— „Вѣтрилата вдигни!“

— „Предно вѣтрило на лѣво, задно на дѣсно, изнеси!“

— „Посока къмъ носъ Галата!“

Всички да легнатъ подъ пейкитѣ, изкомандвахъ радостно. Лодката, подкарвана отъ южния вѣтръръ съ скоростъ 4 мили въ часъ, като лебедъ се понесе надъ вълнитѣ. Умората се забрави. Настроението се повиши. Започнаха се шегки и закачки. Стожеритѣ скърцаха, водата шумеше.

Така, носени на крилата на полътенъ вѣтръръ, въ 19. часа заставахме на вързала на пристана въ Варна, като изминахме разстоянието отъ 56 мили за 15 часа. Радвахъ се, че можахъ да изпълня заповѣдта „веднага“. Въ послѣдствие узнахъ, че думата „веднага“ била прибавена при предаване радиограмата отъ нѣкого, само за ефектъ.

П. Вангеловъ

Нарсдитѣ иматъ нужда отъ морето, както хората отъ въздуха. Тѣ се плашатъ отъ морето, защото не го познаватъ.

МОРСКА ПОЛИЦЕЙСКА СЛУЖБА

Стританските орждия дават 2 изрела въ минута, а американските 1 1/2.

Противосамолетната 37 мм. автоматическа артилерия на английските кораби има тежест на орждието 250 кгр., тежест на снаряда 700 грама и скорострелност 200 истрела въ минута.

К.

ЗА ФОНДА „КРЪСТОСВАЧЪ БЪЛО МОРЕ“

На 19 август, по случай патронния си празник, клонътъ на Б. Н. М. Сговоръ въ с. Бѣла, Морско е устроилъ традиционна морска танцова вечерь, която, възмизащъ на сѣбѣ, ва е билъ внесень въ тосвачъ Бѣло Море.

Жителитѣ на с. Бѣла, мата си часть сѣкуденици отъ ро а Македония и Дръ, че сж съ огрѣ и срѣдства за п. адостъ сж дали сѣ за осъществяватъ целъ на фонда „Бѣло Море“.

Жестъ на бѣлендванъ и отъ множимъ въ скоро и строень кръстоморе“, гордо да пори и на Черно море и Егея. августъ фонда е ималъ 145,589 лева. На 27 с. остжпила сумата 660 лева отъ а на Б. Н. М. Сговоръ въ с. ла. Къмъ 1 септемврий фонда ма 146,249 лева.

—Получи се въ редакцията сумата петдесетъ лева заедно съ следното писмо което помѣстваме:

П. Г.

„Съ настоящето Ви изпращамъ тоя скромна лепта за в. „Морски Прегледъ“

Приемете, моля, това скромно дарение и знайте, че е отъ български младежъ въ сърцето на когото пламенѣе огнено вдъхновение на любовъ къмъ родното море“.

Любенъ Сарафовъ—Щуменъ. Редакцията изказва явна благодарностъ на тоя вдъхновенъ съобщичъ къмъ родното море младежъ, и се надѣва, че неговия примѣръ въ духътъ на така съдържателно изказанитѣ слова, ще бжде достоенъ за подражаване и отъ други млади и жизнерадостни синове на Родината.

— Французкиятъ 79,000 тонень океански корабъ „Normandie“, при пробнитѣ си плазания въ началото на май е развилъ скоростъ 31.7 мили.

П. Г.

Морската Полицейска Служба въ гр. Варна—наследница на бившия Черноморски флотъ, събира фотографически снимки и ръкописни материали, които заедно съ събранитѣ вече такива отъ „фондъ История на Черноморската флотилия“ да послужатъ въ скоро време за написване на една изчерпателна история на Черноморската флотилия и нейната наследница—Морската Полицейска Служба. Историята на Черноморската флотилия ще бжде написана къмъ края на тая година, следъ което тя ще бжде напечатана заедно съ необходимитѣ портрети, снимки, скици и пр.

Молятъ се всички служили въ Черноморската флотилия или тѣхнитѣ близки да изпратятъ въ управлението на Морската Полицейска Служба—Варна най-късно до 1 Ноемврий н. г.:

1. Своитѣ спомени отъ службата имъ въ флотилията написани по възможностъ на пишуща машина.
2. Портретитѣ си отъ времето, когато сж служили въ флотилията съ необходимитѣ данни, написани на гърба на портрета.
3. Снимки отъ корабитѣ, живота и бойнитѣ действия на флотилията презъ войнитѣ 1912 — 1913 — 1915 — 1918 г.
4. Сегашнитѣ точни адреси на свои другари, служили въ флотилията, които иматъ ценни матетииали или снимки въ връзка съ историята на флотилията.
5. Всичко друго, което е въ връзка съ историята на флотилията и което би улеснило написването ѝ или би уяснило нѣкои отдѣлни факти и епизоди.

Всички изпратени снимки, портрети и ръкописни материали, следъ като се префотографиратъ или следъ като се сниматъ преписи, въ едномесечень срокъ, ще се повърнатъ добре запазени на притежателитѣ имъ.

На всѣка пратка да бжде написанъ точния адресъ на изпращача.

Отъ Управлението на
Морската Полицейска Служба—Варна.

П О Щ А

рения, които за въ бждеще ще се публикуватъ въ отдѣла Поща.

— Известява се на заинтересованитѣ, че всички излѣзли до сега броеве на „Морски Прегледъ“ сж изчерпани. Редакцията съжелява, че не може да удовлетвори молбитѣ имъ.

— Редакцията благодари на всички постоянни или временни сътрудници, които сж изпратили снимки за помѣстване.

Редакцията препоръчва сътрудничество и съ снимки. Ония сътрудници, които иматъ такива, свързани съ живота и историята на флота или съ морето, се умоляватъ да ги представятъ.

Въ отговоръ на постжпилитѣ запитвания за цената на вестника и условията за получаването му, известяваме на изявилитѣ желание да се абониратъ, че вестника се изпраща даромъ, по възможностъ на всички, които желаятъ да го получаватъ, безъ вноска за абонаментъ; редакцията приема само да-

— Известяватъ се сътрудницитѣ да съобщаватъ автора и източника на преводнитѣ статии. Безъ тия данни статитѣ се считатъ нередовни и нѣма да бждатъ помѣствани въ вестника.

Статитѣ да бждатъ написани ясно и четливо, и по възможностъ само на едната страна на листа.

— Умоляватъ се абонатитѣ, при промѣна на адреситѣ имъ, да известяватъ своеамериканно редакцията ни.

— Въ отговоръ на запитванията, съобщаваме, волнитѣ пожертвования за вестника да се изпращатъ до началника на отдѣлението за Морската и Рѣчна полицейска служба — Варна.

Морето и Дуназа сж неизчерпаеми богатства!

Държава безъ море, кжща безъ прозорець.